

Heempad Journaal (HPJ) nr. 52 (11^e jaargang) 27 nov.2021

Welkom in de wereld van natuur en milieu in eigen omgeving. Het HPJ doet verslag van natuurbelevingen in relatie met onze werkgroep IVN Vrienden van het Heempad (VvhH) Boskoop. We volgen de ontwikkelingen, geven adviezen (ook buiten ons doelgebied Zwarte Pad, Snijdelwijk). We blikken terug, kijken vooruit, zoeken naar verbeteringen. We beleven alles met een positieve blik maar blijven realistisch. Wij helpen de natuur waar nodig, maar laten haar vooral zelf het werk doen, zij kan dat beter dan de mens. Geniet van al het moois wat de natuur ons biedt, maar geef haar ruimte om te leven. Het HPJ is onze vorm van communicatie met relaties en belangstellenden. Deel het HPJ met anderen. Samenstelling: Hans van Dam. Verzending Janny van Dam. Reacties of afmelding: janny@countrygazette.nl Veel leesplezier.

Leestip: print het HPJ uit, lees het op een ontspannen moment. Leestijd: 30 minuten/ 4520 woorden/ 6 print pagina's. Uit ervaring: via het digitale scherm wordt het HPJ vluchtig (of niet) gelezen, uitgesteld en soms vergeten. Jammer voor het werk dat haar doel mist: het geven van nuttige tips voor eigen omgeving, voor groenwerkers, gidsen en cursisten. Met tips van het HPJ kan je zelfs bomen besparen.

Onderwerpen in deze nieuwsbrief o.a.: Fraaie herfstkleuren/ Nut van bladeren/ De Bladblazer Blues/ Waarom hondenbelasting?/ Eindejaars Plantenjacht/ Nieuwjaarswandeling/ Evaluatie Zwarte Pad/ Bloembollen planten/ Beloning voor ons werk/ Bermbeheerplan 2022/ Excursie schema 2022/ Honingzwammen zijn killers/ Black Friday/ Steenbreek online/ Paddenstoelen/ Stoepkrijten en meer.

Gouden herfstkleuren. Zelden zo'n mooie herfst als dit jaar. Ik hoef maar vanaf mijn laptop naar buiten te kijken en ik zie vele tinten groen, geel, rood en bruin. Luisterend naar de Evergreen Top 1000 op NPO 5 geniet ik van de evergreens buiten, hulst en klimop, het diepe rood van Acer palmatum purpureum, het gele blad van de spaanse aak en de haagbeuk. De eikenbladeren kleuren goud en dwarrelen als sneeuwvlokken naar beneden. Dit prachtige natuurlijke kleurenpanel hebben we te danken aan de rustige, vochtige, zachte herfst. Het ontbreken van nachtvorst en vroege sneeuwval en ... de klimaatopwarming. Zolang stormen uitblijven en winterse speldenprikken ons niet bereiken, zal een boom in alle rust zijn overlevingsmodule uitvoeren. Het verloop van de bladverkleuring wordt gevolgd door diverse organisaties, zoals de Natuurkalender, GLOBE Nederland en Wageningen University. Via grafieken wordt van jaar tot jaar bijgehouden hoe de mate van bladverkleuring is. Dat verschilt van jaar tot jaar, afhankelijk van genoemde omstandigheden. Gemiddeld begint de herfst twee weken later dan vijftig jaar geleden. Daarmee schuiven ook de seizoenen op. Sneeuw en vorst tijdens de kerst wordt zeldzamer, koude perioden in februari zijn kansrijker. Droge perioden in de lente komen vaker voor. Lees over herfstkleuring in Nature Today.

Het nut van vallend blad. Als de dagen korter worden en de temperatuur daalt dan breekt de boom het bladgroen af (het chlorofyl). Voedingstoffen die daarbij vrijkomen trekken zich terug in takken, stammen en wortels. Die voeding wordt opgeslagen om knoppen te vormen en de boom weer blad te geven in het voorjaar. Het bladgroen is als kleur dominant, als die wegtrekt komen ineens sub kleuren tevoorschijn, rood, geel en bruin in alle varianten. Er vormt zich een kurkachtig laagje tussen stengel en tak, waardoor het blad bij een windvlaag naar beneden dwarrelt. Ook de kleuren rood en geel verdwijnen, het blad wordt bruin, verschrompelt en valt op de grond. Dit is het moment dat een ander levenscyclus de rol overneemt. Bodemdierpjes en schimmels zijn er klaar voor. Springstaartjes, pissebedden en wormen krijgen de tijd van hun leven. Nog veel meer micro organismen staan klaar om de boel te verteren en humus te vormen. Die humus is een natuurlijke meststof die een gezonde boom nodig heeft in een ontluikend voorjaar. Het gevaar van een steeds later wordende herfst is dat het biologisch ritme van bepaalde soorten wordt verstoord. Daarmee schuiven sommige soorten op naar noordelijker regio's en krijgen zuidelijken meer greep.

Bladoverlast? Zelf aanpakken. Heb je een eigen tuin, laat vallend blad liggen, een dunne laag beschermd vorstgevoelige planten, stimuleert bodemleven en maakt de grond luchtig en waterdoorlatend. Blad op gazon kan gras doen verstikken. Bladeren kan je composteren, let op, niet alle blad is geschikt (eikenblad heeft veel looizuur; plataan verteert slecht). Maak een takkenril en meng dat met blad of maak een flinke hoop achter in de tuin, veel dieren zullen er plezier aan hebben. Veeg de paden schoon, bladeren gaan plakken na regen en zorgen voor gladheid. Gooi blad pas in de GFT bak als er geen andere oplossing is.

Als de bladeren vallen dan komt de gemeente in actie om deze op te ruimen. Zo'n 90 mensen worden ingezet, je ziet ze met borstelwagens, bladzuigers en veegmachines in Alphen en de dorpskernen. Ze doen dat voor veiligheid op paden en wegen, om verstoppingen van het riool te voorkomen en voor hen die dode bladeren niet netjes vinden. Een jaarlijks terugkerend ritueel. Maar wat een herrie maken die dingen toch!

De Blad Blazer Blues

*Bladblazers razen voort in parken en paden, buurtrust verstorend, men ondergaat het gelaten.
Blazen hier, blazen daar, want de buurt moet winterklaar. Egels raken in shock, kippen gaan van stok.
Waarom is dat blazen nodig, het is toch van de zotten, laat het blad gewoon verrotten.
Neem de bezem, veeg het ritmisch van het pad, in het ritme van het vallend blad
Veeg in alle rust en stilte bij vroege november kilte geef het terug aan bomen waarvan ze komen
Voedsel voor boom en plant, veeg het zingend naar de kant, in plantsoen, waarom zou je anders doen?
Het kan verteren door schimmels en zwammen, zoals boleten en hanenkammen
De natuur werkt zichzelf schoon, zonder geluid al eeuwen lang, dat is gewoon
Laat de natuur haar werk zelf doen, het scheelt de gemeente werk en heel veel poen
Ban de blazer, wild geraas, geen gelazer. Geen pijn in de oren en kans op slechter horen.
Ervaar de stilte, ongestoord. Je hoort de merel, beste kerel en de huismus tijdens deze klus
De roodborst zingt zijn lied in zijn territoriaal gebied. Je werkt met pit, het houdt je fit.
Voor een goed humeur van je naaste buur. Je spaart de oren en kan een wonder horen:
Het ritme van vallend blad op het schoon geveegde pad, herhaal het tot het laatst gevallen blad.
Proef de herfst met alle zintuigen. **Dit was de blues, de Blad Blazer Blues.***

Op pad met FLORON's Eindejaars Plantenjacht. Deze vindt onder gunstige omstandigheden plaats op donderdag 30 december. Onder gunstige omstandigheden verstaan we, droog weer en geen vorst of sneeuw. Rekening houdend met de dan geldende regels vertrekken we in kleine groepen vanaf kinderboerderij de Contactweide (nabij Station Snijdelwijk) voor één of meer wandelingen van elk een uur. Geef je voorkeur door voor een ochtend- of middagwandeling: 10.00-11.00 of 14.00-15.00 uur. Aanmelding verplicht vóór 25 december met vermelding van naam, aantal deelnemers, email en telefoon. Je krijgt dan voor 29 december antwoord van indeling en doorgang van de wandeling. **Aanmelden: janny@countrygazette.nl**

Geef natuur een plek in je werkdag. Dat kan met flinke kamerplanten nabij je werkplek. Of een ruim zicht op tuin of park. Het kan ook met een korte lunchwandeling, of als je voor een moeilijke beslissing staat. Natuur helpt om je fitter en vrolijker te voelen. Het heeft positief effect op je creativiteit en concentratie. Velen weten dat natuur positieve gezondheidseffecten heeft. Te weinig mensen durven de uitdaging aan en nemen de tijd niet om het werk even te onderbreken voor een korte natuurwandeling om inspiratie op te doen. Het IVN geeft tips om dit te ontdekken, onder het motto Groen Werkt Beter Challenge kan je korte en leuke opdrachten vinden voor het binnenkrijgen van een (dagelijkse) portie natuur. Je vindt het op de site van IVN.

Stichting Steenbreek Online. Deze, op 25 november verschenen nieuwsbrief bevat interessante onderwerpen voor hen die betrokken zijn en geïnteresseerd in omgevingsgroen in openbaar gebied. De meeste artikelen verschenen eerder in het vakblad Groen. Wij adviseren dat iedereen die beroepshalve met beheer en uitvoering in openbaar gebied daarvan kennis neemt. Enkele onderwerpen die het opzoeken waard zijn: "Biodiversiteit in steden slaagt pas echt als we werken volgens de circulaire natuur"; "Groen is geen sluitstuk meer in de bebouwde omgeving"; "Groenkennis is gebrekkig, zet groen op de balans, dan vertegenwoordigt het de juiste waarde"; "Belangrijk om volgens Groenkeur te werken". Je kunt het terugvinden in de maandelijkse digitale nieuwsbrief van de Stichting Steenbreek. Aanbevolen.

Gun gemeentewerk vaker aan een lokaal bedrijf. Projecten van algemene aard worden uitbesteed volgens Europese regels. Wijk daar eens vanaf, vindt fractievoorzitter Anouk Noordermeer VVD Alphen a.d.Rijn. Bedrijven uit eigen locatie moeten meer klussen van de gemeente krijgen. Wij ondersteunen dat, in de groene sector is hier kennis genoeg. Ondernemers uit eigen regio grepen naast de klus, door de huidige vorm van aanbesteding. Contracten moeten langer duren, maak er 5 jaar van. Dichterbij heeft voordelen, men kent de omgeving, minder reistijden en minder uit te leggen, er kan meer maatwerk geleverd worden. De prijs moet onderhevig zijn aan geleverde kwaliteit. Minder verplaatsingen zijn ook goed voor het klimaat.

Krimpenerwaard schaft hondenbelasting af. Hondenbezitters vinden de belasting oneerlijk, het verdwijnt in de grote geldpot van de gemeente. Er werd voor ruim 3700 honden belasting geïnd, dat leverde voor de gemeente zo'n 300.000 euro op. De hondentaks is langzaam afgebouwd en vervalt per 2022. Ook in andere gemeenten lobbyen steeds meer hondenbezitters (met succes) voor afschaffing van de 'blaftaks'. De kans dat het wegvallen van deze taks met andere, algemene lasten, worden verhoogd, spreekt men tegen. In veel gemeenten leeft de wens voor afschaffing en – met de verkiezingen in beeld – is die kans reëel.

Wij kregen een reactie van heer of mw. Willems uit Alphen aan den Rijn: Afschaffen van hondenbelasting is, in zijn optiek, een goede zaak. Hondenbezitters menen rechten te kunnen ontleenen aan het betalen van deze belasting, zoals het recht op losloopgebieden. Als de belasting vervalt is er geen enkel recht meer dat hondenbezitters kunnen aanvoeren als argument. Enig onderzoek leert dat slechts 8 % van de huishoudens een of meerdere honden bezit en daar de andere 92 % mee lastig valt.. De mening van P.Willems. De afschaffing van de hondentaks betekent dat blijvende kosten uit algemene middelen komen waardoor ook niet hondenbezitters er aan mee gaan betalen en dat vinden wij niet zo'n goed idee.

Wat doet Alphen voor hondenbezitters? Hondenbelasting blijft in Alphen aan den Rijn, de tarieven gaan iets omhoog. Voor de 1^e hond is dat € 60,96; 2^e hond € 92,04; volgende hond € 152,52 en voor een kennel: € 213,60. Vinden wij dat gepast? Jazeker! De gemeente heeft vrije uitlaatplaatsen aangewezen, vele dispensers geplaatst met hondenpoepzakjes, extra afvalbakken op belangrijke uitlooptroutes. Er wordt met borden aangegeven wat de regels zijn. Soms moet men dit vernieuwen door vandalisme. Er wordt toegezien op handhaving, men is heel soepel in het gedogen ervan. Zie de rest van de taks als troostgeld voor burgers die zich ergeren aan hondenpoep en ander overlast (wat in de algemene pot komt). De hondenbelasting kan je ook zien als rem op een onverantwoorde tijdelijke aanschaf van honden tijdens corona.

Wat doen hondenbezitters zelf? Voorop gesteld, tenminste 3 kwart van de hondenbezitters houden zich aan de regels. Wij vinden het prettig ze te ontmoeten, een praatje te maken en hun wandelgebied mooi en bloemrijk te maken. Fijn te zien dat zij zakjes bij zich hebben om hondenpoep op te rapen. Zij voorkomen dat wij daar tijdens ons natuurwerk in kunnen trappen en zelfs in grijpen. Het gaat om die 25% die dat niet doen. Die zorgen ervoor dat we, vooral als er gemaaid is, het heempad moeten ontdoen van hondenpoep om brandnetels en grasgroei tegen te gaan. Sinds geruime tijd is er zelfs vandalisme op het Schoolakkerbos. Honden graven diepe gaten nabij het bankje en elders met goedkeuring van de uitlaatster. Deze is bij aanspraak niet voor reden vatbaar is. De schade is inmiddels bij de gemeente bekend en gefotografeerd.

Evaluatie Zwarte Padgebied. Het ging afgelopen jaar over het algemeen goed met de door ons (VvhH) te begeleiden kavels. Dat is mede te danken aan de goede afspraken met bermbeheer en de uitvoerende partijen (Jos Scholman en Marco Olieman). De afspraak om vooraf een rondje te doen werkt goed; ik noem de wensen en de uitvoerder voert dat zo goed mogelijk uit binnen het kader van het bestek. We proberen zoveel mogelijk maaiperioden te koppelen (juli en oktober) waar 2x gemaaid wordt. De ringdijk (Linnaeuskade) wordt 1x gemaaid, evenals het Heempad. De juli beurt van de Bijenidylle is op advies van eco-maaier Henk van Lith (Scholman) een maand uitgesteld vanwege bloeiend wilde bertram. Helaas is de 2^e maaibeurt ten tijde van dit schrijven nog niet gedaan. Door nagroei is dit noodzakelijk om de honderden kievitsbloemen die er dit jaar stonden, evenals vogelmelk en andere bol en knolplanten, weer terug te zien. Ook het Heempad is nu (27-11) nog niet gemaaid, dat is laat t.o.v. vorig jaar (30-10) evenals enkele stukken op het Schoolakkerbos. De slootshouw langs het Zwarte Pad is dit jaar op 4 november uitgevoerd, de hele berm is ermee gevuld en tot nu toe (26-11) niet opgehaald. Dat is zeer schadelijk voor de smalle instabiele berm door rotting. Ook het effect van bloemenrijkdom, wat zich goed ontwikkelde, wordt teniet gedaan. Jammer!

Bermbeheerplan Gemeente Alphen aan den Rijn 2022. In opdracht van de gemeente is door Buiting Natuur & Landschap een degelijk plan opgesteld gebaseerd op ecologische waarden en uitbreiding ervan. Wij kunnen ons geheel vinden in het plan dat, mits juist uitgevoerd, een goede bijdrage kan leveren aan de verrijking van de biodiversiteit in Alphen, het buitengebied en de dorpskernen. Onderdeel van specifiek beheer zijn met name genoemd: Groene Vinger/ Geluidswal N11 noord/ Compierkade/ Ridderbuurt/ Zwarte Pad/ Prinses Irenebos/ Mattenkade/ Heimansbuurt/ Patrijzenbeheer Bentwoud. Gefaseerd maaien krijgt een prominente rol evenals het ruimen en hergebruik van maaisel. Wij hadden graag de Linnaeuskade (ringdijk) daarbij vermeld gezien, hét succes van ons werk in Boskoop. Een bloemenlint (verbinding) komt dichterbij.

Black Friday. Extinction Rebellion is tegenstander van overconsumptie. De hardcore kern van deze jongeren organisatie blokkeerden wereldwijd webwinkels van Amazon. Wij zijn niet voor deze aanpak van klimaatactivisten, maar begrijpen het wel, hún wereld staat op het spel. De Amerikaanse webreus is een van de grootste voortrekkers van het ‘feest van aanbiedingen’. Inmiddels gevolgd voor vele anderen, vaak ten koste van het midden- en kleinbedrijf. Black Friday is zeer schadelijk voor het klimaat, het jaagt obsessieve overconsumptie aan. Dit past niet in het toekomstbeeld van een leefbare, duurzame wereld. Vakbond FNV deelt de actie, niet door blokkade, maar door zichtbaar aanwezig te zijn. Er is een veel simpeler oplossing. Laat je niet verleiden door de tegen elkaar opbiedende bedrijven, advertenties in kranten en TV reclames. Heel veel aanbiedingen heb je gewoon niet nodig, koop alleen waaraan echt behoefte is en sta niet als ‘makke schapen in een kudde’ voor de ingang van de gekte: Black Friday. Wat hebben we liever meer?

<i>Meer liefde en zorg</i>	<i>meer levenslust</i>	<i>meer zelfbewust</i>	<i>meer vogels</i>
<i>Meer bomen</i>	<i>meer respect</i>	<i>meer tevredenheid</i>	<i>meer geduld</i>
<i>Meer insecten</i>	<i>meer begrip</i>	<i>meer wandelen</i>	<i>meer fietsen</i>
<i>Meer lachen</i>	<i>meer innovatie</i>	<i>meer plannen</i>	<i>meer morgen</i>
<i>Meer vrede en vrijheid</i>		<i>meer bloemen</i>	<i>meer bijen die zoemen</i>
<i>Meer groene omgeving</i>		<i>meer zin in beleving</i>	<i>meer aandacht voor elkaar</i>

Meer paddenstoelen. Na enkele jaren van droge zomers en minder paddenstoelen waren deze weer volop te zien in deze fraaie herfst. Tijdens onze wandeling op zaterdag 23 oktober genoten we ervan met een groep van zo’n 20 deelnemers. We kozen voor Gouwebos oost, waar we tijdens het voorwandelen de meeste soorten zagen. Tussen bekenden van voorgaande jaren maakten we ook kennis van (voor ons) nieuwe soorten. Fraaie namen die een sprookjesachtig gevoel oproepen, zoals elfenbankjes, ploovlieswaaier, hertenzwam, rimpelende melkzwam, inktzwammen, krulzwammen, korstzwammen, berkenrussula, dodemansvingers, tonderzwam en de op een penis lijkende grote stinkzwam. Zelfs de heksenkring van weide champignons was er weer. Natuurlijk de vliegenschwam, dat is het ultieme genot. Dank je wel Lia v.d. Sandt voor de mooie uitleg en Morvenna Goudkade voor het artikel in de Gouwe Koerier, met de fraaie titel: **Poëtische paddenstoelen: ‘Sprookje van de natuur’.** Een sprookje was het, doen we volgend jaar weer.

Honingzwammen en tonderzwammen zijn moordenaars. Als je tonderzwammen ziet aan een boomstam is die ten dode opgeschreven, zie je honingzwammen, dan komt er een eind aan zijn leven. De tonderzwam is parasitair en saprotroof. Een parasiet leeft op levend hout en verzwakt de boom waarop die leeft. Een saprotroof leeft op dood organisch materiaal en kan uiteindelijk ook fataal zijn voor een (nog) gezonde struik. We zagen beide soorten tijdens onze paddenstoelenwandeling. Zie je ze in eigen tuin dan kan dat betekenen dat een nog gezond uitziende struik in gevecht is om te overleven. In de tuin van onze burens trof ik een groepje sombere honingzwammen aan rond een fraaie Acer palmatum purpureum. Ze staan in de grond rond de stam, het mycelium (de zwamvlok) zit wellicht rond de wortel, doet daar zijn werk en stimuleert witrot. Moeilijk te zeggen hoe lang het gevecht op leven en dood gaat duren. Ook mooie tuinparasolzwammen in mijn voortuin.

Corona maatregelen treffen Nieuwjaarswandeling van het IVN. Het plan was om op 9 januari 2022 de traditionele nieuwjaarsbijeenkomst van het IVN Alphen in MC de Plataan te houden. Dit om het IVN meer bekendheid te geven in Boskoop. De nieuwjaarswandeling zou gaan plaatsvinden in het Gouwebos en het Zwartepadgebied. Gezien de aangescherpte maatregelen en verwachte ontwikkelingen lijkt dit plan niet door te gaan. Tenzij er wonderen gebeuren, ik geloof niet in wonderen. Volgend jaar nieuwe kans?

Wij gaan onze groene winterslaap in. Binnenshuis zijn we klaar wakker. Tijd voor mijn andere hobby’s, lezen, muziek, ordenen, kasten en laden opruimen. Wil je ons nog horen? Wij hebben voor ons radio programma Greenheart Country zes uur mooie kerstsongs uitgezocht in de sfeer van country, folk, americana en Irish music. De uitzending voor Studio Alphen is op zondag 26 december van 14.00-17.00 uur. Kijk voor de juiste tijden op: www.studioalphen.nl. Kijk voor andere tijden op: www.crossroadscountryradio.nl en www.rtvkrimpenerwaard.nl Spreken we elkaar niet voor die tijd: alvast een fijne kerstmaand toegewenst.

Botanisch stoepkrijten: 2022 wordt het jaar van de stoeplantjes. In het winternummer van Bont Allerlei, het kwartaalblad van IVN Alphen aan den Rijn een artikel. Ook in de komende HPJ’s. Wil je ons natuurwerk belonen? Word dan lid van het IVN, op sociale media vind je alle informatie: www.ivn.nl/alphenaandenrijn.

Trots op ons vriendenteam dat dit jaar mee hielp onze omgeving (openbaar gebied) te verfraaien.

Bedankt: Wil, Anja, Maily, Anneke, Lieneke, Selma, Annelies, Ietsje, Miep, Lia, Rien en Hans S. Samen maakten we ons gebied mooi. De complimenten van passanten zijn voor ons allemaal. Samen werkten we aan het **heempad**: riet in bedwang houden/ zaden plukken, haagwinde trekken; de **ringdijk**: overhangend groen verwijderen; de **Coenecoopstrook**: ongewenste planten verwijderen, bollen planten; **Schoolakkerbos**: snoeiwerk en verwijderen van ridderzuring, akkerdistel en grote kaardenbol; bloemveld **Kievitstraat**: zand kruien, hanenpoot verwijderen (niet gelukt) en zonnebloemen zaaien. Het team Kievitstraat heeft ons versterkt en samen gaan we ervoor om de omgeving fraai te houden als straks het Snijdelhuis verschijnt op het (tijdelijk) ingezaaide bloemenveld. De buurtsaamhorigheid is ermee vergroot, een deel van de bloemen lieten zich wel zien. Samen proefden we de natuurbeleving, leerden we elkaar en nieuwe planten kennen en merkten we hoe fijn werken in de natuur is. Ondanks beperkingen konden wij ons begeleidend natuurwerk doen. Lieneke, (uit Nieuw Zeeland), kwam ons team tijdens haar verblijf in Zoeterwoude versterken. Ook dank aan het team Kievitstraat (waarvan niet iedereen genoemd is) en de vrijwillige brandweer, die ons in hoge droge nood van water heeft voorzien. Water dat later met stromen uit de hemel kwam (tikje teveel soms). Ook dank aan de gemeente voor de goede contacten, de uitvoerders van het grote werk (maaien en afruimen); het lenen van de bosmaaier van het IVN. De zaden en partij bloembollen die we kregen van Peter Westgeest, allen dank namens IVN Vrienden van het Heempad. Ons excursie programma kon doorgaan met steun van Miep, Pieter (Bentwoud) en Lia (paddenstoelen).

Noteer alvast: data van ons excursie schema 2022: * Er is t.o.v. de vorige melding een kleine aanpassing van een paar data. Alles op zaterdagen, start om 10.00 uur bij kinderboerderij de Contactweide Boskoop, tenzij anders vermeldt. Duur: ongeveer 2 uur. Opgave verplicht i.v.m. nog te verwachten corona regels. 26 maart: Hoe kwam de natuur de winter door?/ 30 april: Stinsenplanten en vogelzang/ 7 mei: Vogelzang in het Gouwebos/ * 4 juni: Polderflora route (start Camping Polderflora, Rietveldsepad)/ *25 juni: Fietstocht naar het Bentwoud/ 9 juli: Eetbare planten/ 27 augustus: Natuurapotheek/ 24 september: wat bloeit er nog?/ 22 oktober: Paddenstoelen zoeken in het Gouwebos/ vrijdag 30 december: Eindejaarsplantenjacht. *Wij vragen niet om uw QR code maar hopen dat gevaccineerden zich aanmelden.*

Bijzondere vogels in het Bentwoud. Boswachter Jonathan Leeuwis heeft weer een paar nieuwkomers aan zijn lijstje toegevoegd. Met zijn scherpe observatie (en kennis) ontdekte hij de grote pieper, een vogel uit Zuid Siberië die overwintert in India, wellicht verwaald door een verkeerde afslag te nemen. Hij is er trots op dat dit jaar de appelvink en de sperwer voor het eerst in het Bentwoud hebben gebroed. Het Bentwoud ontwikkelt zich steeds verder, dus nieuwe bosvogels zijn te verwachten. Wat zou het mooi zijn als de hop en de wiewaal aan dit lijstje (tot nu toe 210 soorten) toegevoegd kan worden. In het Bentwoud is een diversiteit aan zaden en besvruchten, samen met flora ook een oase aan insecten. Bijzondere soorten zijn toch wel de grote groepen puttertjes, de zwevende bruine kiekendief, de roerdomp, blauwborst en de terugkeer van de veldleeuwrik in onze regio. We gaan daar in het voorjaar weer van genieten. (Bron: AD 26 november). In hetzelfde artikel de melding van een waargenomen zeearend in De Wilck door Adri de Groot.

Bijzondere waarnemingen in het Zwartepadgebied. We kregen dit jaar meldingen door van de ijsvogel en het bladkoninkje (bedankt voor de meldingen, Jaap van Dam, de Veenmol). Eigen waarnemingen in dit gebied zijn: tjiftjaf, fitis, braamsluiper, bosrietzanger, kleine karekiet, spotvogel, tuinfluiter, winterkoning, goudhaantje, vuurgoudhaantje, kleine karekiet, rietzanger, cettis zanger, roodborst, gekraagde roodstaart, kraakeend, kuifeend, wilde eend, fuut, meerkoet, waterhoen, fazant, merel, zanglijster, buizerd, sperwer, koekoek, zwarte kraai, kauw, huismus, koolmees, pimpelmees, staartmees, grote bonte specht, vink, groenling, putter, gaai, ekster, blauwe reiger en sijsje. Mooi lijstje toch? Wie deelneemt aan onze excursies zal er ook een aantal van leren kennen. Beleef de natuur in het Zwartepadgebied.

Wintervogeltellingen in het Gouwebos. Elke 2^e of 3^e zaterdag is er tussen 09.00 en 12.00 uur een telling. Dat vindt plaats in de maanden september tot en met maart. De resultaten worden doorgegeven aan SOVON Vogelonderzoek. Zo'n vijf jaar nam ik er aan deel, maar door aanvallen van jicht en knieproblemen valt het me steeds moeilijker. Er zijn 2 tot 4 tellers. Wie mijn plaats in wil nemen kan zich melden. Van belang is enige vogelkennis, een goed gehoor en zoveel mogelijk continuering van deelname. Heb je belangstelling meld het mij en ik zal vragen of deelname akkoord is. Goede manier om vogelkennis aan te scherpen en het Gouwebos beter te leren kennen. Informatie: 0172 214775 (Hans van Dam); janny@countrygazette.nl.

Peter Dijkgraaf bedankt! Het zal trouwe lezers van het AD zijn opgevallen dat we al enkele maanden de wekelijkse rubriek **Natuur om de hoek** missen. Ik maakte me zorgen, stuurde Peter een email en kreeg als antwoord. “De hoofdredactie van het AD was van mening dat er te veel rubrieken in de editie Groene Hart stonden. Zelf was ik ook aan het aarzelen om te stoppen (inmiddels 77 jaar) en dus hebben we er na bijna tien jaar, in onderling overleg, maar een streep onder gezet”. Beste Peter, bedankt, dankzij deze rubriek heb je niet alleen veel mensen leren kennen, maar hen ook ondersteund in hun passie, liefde voor de natuur. Je hebt zelf een groen hart, anders hou je dat zolang niet vol. Ik denk dat ik alle rubrieken heb gelezen, een groot deel ervan uitgeknipt, opgeplakt en verzameld in een ordner. Velen heb ik persoonlijk leren kennen, of zij mij. Je wist de juiste mensen overal in het groene hart te vinden, als een echte sporenzoeker. Veel mensen zijn in het zonnetje gezet, mensen die zich inzetten voor natuur en milieu, voor een betere wereld in eigen omgeving. De rubriek was van onschatbare waarde voor IVN afdelingen in Alphen, Nieuwkoop, Woerden en Gouda, evenals voor de zeer actieve Natuur- en Vogelwerkgroep Krimpenerwaard (NVWK). Ook groene particuliere initiatieven wist je te vinden. Jouw levenswerk werd door velen gewaardeerd, mijn ordner is vol en jouw taak zit er op. Wij wensen je veel geluk, geniet in goede gezondheid van een van je favoriete plekken, de Ardennen. Prikkel het gevoel voor Natuur om de hoek, weet dat je welkom bent bij de excursies in onze streek (Hans van Dam).

Noot voor de hoofdredacteur van het AD: hartelijk dank voor de ruimte die deze rubriek wekelijks kreeg in onze regiokrant. Misschien zijn er teveel rubrieken (?) maar weet wel dat die vaak het eerst en meest gelezen worden. Die van Peter nam daar een bijzondere plaats in. Mijn advies, vergeet de mensen niet die het voortouw nemen voor natuur en milieu in de regio.

Vega Blaasjeskruid.

<i>In de zomer staat in sloten</i>	<i>het groot blaasjeskruid</i>	<i>op stengels geel te bloeien</i>
<i>Onder water is de plant</i>	<i>met micro kleine blaasjes</i>	<i>een gevaarlijke infiltrant</i>
<i>Waterluisjes worden</i>	<i>in fracties van seconden</i>	<i>met huid en haar verslonden</i>
<i>Het blaasjeskruid in sloten</i>	<i>florerend langs het Zwarte Pad</i>	
<i>'t Is gek genoeg niet uitgesloten</i>	<i>dat ze hun langste tijd hebben gehad</i>	
<i>Wat is de vrees, ze eten vlees</i>	<i>zonder schroom en onverdroten</i>	
<i>Wie neemt er eens een kloek besluit</i>	<i>voor het kweken van vegetarisch blaasjeskruid.</i>	

Klimaatzorgen. Als wij, 60 en 70 plussers, nu eens na gaan denken dat kinderen die wij op de wereld hebben gezet ook recht hebben op een leefbare aarde. Dan gaan we vast uit liefde handelen om de wereld voor de toekomst te redden. Zie hoe 200.000 jongeren zich zorgen maken om hún toekomst. Het is de jeugd die met spandoeken de straat op gaan, jongeren die zich in actiegroepen organiseren, zoals Extinction Rebellion. Jongeren die de steun krijgen van organisaties als Greenpeace, WNF, vakbonden en natuurorganisaties. Er komen verkiezingen, oordeel de partijen die het écht menen met het klimaat. Durf te oordelen, stem eens anders. Kies voor transitie in het eigen denken, red de aarde.

Wat houdt ons tegen? CANVAS (B) zond onlangs een vijfdelige reportageserie uit over o.a. een circulaire wereld; de dreiging van zeespiegelstijging; omschakeling van landbouw en hoe innovatie, natuur, andere leefwijzen en economie ons echt kan helpen om de planeet leefbaar te houden. Het goede nieuws is, er wordt al veel gedaan. Wellicht is de serie nog terug te vinden. Ik kan de NPO aanbevelen om deze serie (van weervrouw Jill Peeters) ook op de Nederlandse TV uit te zenden. Laat Netflix e.d. wat vaker liggen. Kijk waar wij staan en wat we nog kunnen doen (of niet meer) volg programma's als Pointer, Zembla, Atlas, Tegenlicht en Vroege Vogels, meestal te vinden op NPO2.

Samenstelling: Hans van Dam. Verzending: Janny van Dam. Reacties: janny@countrygazette.nl